

Política | Actualitzat el 06/09/2020 a les 08:50

«Com més força tinguem, més unilateralitat podrem aplicar»: el full de ruta de Junqueras i Rovira

El president i la secretària general d'ERC fixen el missatge que el partit desplegarà en campanya en un llibre compartit que planteja una via alternativa a la "gesticulació" de la confrontació amb l'Estat

Marta Rovira, amb una imatge d'Oriol Junqueras al fons, en un míting d'ERC | Adrià Costa

El líder d'ERC, Oriol Junqueras, continua empresonat a Lledoners després de la revocació del tercer grau

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/207495/jutge/ratifica/tercer/grau/dels/presos/pero/mante/lledoners/fins/resolgui/suprem>) . Marta Rovira exerceix de secretària general dels republicans des de Ginebra. I, tots dos, malgrat la distància forçada per la presó i l'exili, acaben de publicar *Tornarem a vèncer (i com ho farem)*, editat per Ara Llibres, que fixa la proposta política de futur del partit.

El tàndem Junqueras i Rovira, que recuperarà protagonisme en la pròxima campanya electoral, defensa que l'independentisme ha d'encadenar victòries "sostingudes" a les urnes amb més dels 50% dels vots per avançar cap a la República. Els dirigents republicans entenen que un independentisme musculat més enllà del seu perímetre trobarà mecanismes per fer inevitable el referèndum i legitimar la via unilateral. El llibre, que es presenta aquest dimarts, enfoca el relat d'ERC dels propers mesos.

1. El referèndum pactat, l'opció "més sensata"

El llibre de Junqueras i Rovira mira més endavant que enrere, amb la intenció "maximitzar fortaleses" del moviment i "corregir febleses". I planteja escenaris de futur per a l'independentisme si assoleix majories qualificades. "Quan el conflicte entri en fase resolutive, són dos els escenaris possibles que plantejem. El primer, el referèndum pactat. El segon, la unilateralitat, que inclou la desobediència civil com a instrument davant d'un bloqueig antidemocràtic", sostenen.

"El referèndum pactat uneix la majoria de la societat catalana"

Per als dirigents republicans, el referèndum pactat és "l'opció que ofereix més garanties, la més sensata, la que provocaria una participació més massiva, la que permetria un reconeixement internacional immediat". No compten, però, amb la col·laboració de l'Estat. Però hi veuen tres "virtuts" com a via de culminació: "Uneix la majoria de la societat catalana, divideix el govern espanyol i li provoca contradiccions -una part de la coalició està disposada a parlar-ne i l'altra, no- i és un llenguatge que Europa entén", raonen.

2. Més suport popular, més capacitat unilateral

Les veus d'ERC raonen que l'independentisme ha fet bé, en l'última dècada, de "carregar-se de raons". "Si el 2012 haguéssim començat per un referèndum unilateral, la societat no ens hauria seguit", exposen. Ara bé, argumenten que "la paciència no pot ser infinita" i plantegen que l'independentisme "s'ha de preparar per desbordar democràticament el règim monàrquic si s'enroca en l'immobilisme o fins i tot involuciona". "Com més força tinguem, més unilateralitat podrem aplicar", expliquen Junqueras i Rovira, que recorden que aquesta unilateralitat pot expressar-se en forma de nou referèndum o d'"actes de sobirania, graduals o no, sostinguts en el temps".

"L'independentisme s'ha de preparar per desbordar democràticament el règim monàrquic si s'enroca en l'immobilisme o fins i tot involuciona"

L'instrument per exercir aquesta sobirania és la "desobediència civil". "És una experiència reeixida en totes les causes en què han triomfat la llibertat", recalquen. Per això, no consideren un escenari "desgavellat" repetir protestes ciutadanes pacífiques com les del 3 d'octubre, els talls de la Jonquera o l'ocupació de l'aeroport, aquests últims, accions de resposta a la sentència del Tribunal Suprem coordinades pel Tsunami Democràtic.

3. Ser més

El diagnòstic de la cúpula d'ERC sobre els dies àlgids del procés és que no es va aconseguir que "els catalans contraris a la independència es fessin seu el referèndum", una lectura que contrasta amb la de veus destacades de Junts per Catalunya, com Josep Costa, vicepresident del Parlament. "Amb una participació per sota del 50% era molt difícil obtenir el consentiment del perdedor", raonen.

"N'hi haurà prou de superar el 50% del vot? No, de cap manera. Però, com més siguem, més viable serà desbordar el règim borbònic i obtenir el reconeixement internacional"

Junqueras i Rovira concreten què resulta imprescindible per afermar el cas català en l'esfera internacional: "Hem d'obtenir majories clares en eleccions convencionals, on participen tant els del 'sí' com els del 'no'". "N'hi haurà prou de superar el 50% del vot? No, de cap manera. Però, com més siguem, més viable serà desbordar el règim borbònic i obtenir el reconeixement internacional", insisteixen. "No podem evitar que hi hagi un percentatge de la població estructuralment contrari a la independència, però sí que podem i hem d'aconseguir que una gran majoria dels contraris reconeguin la legitimitat de la majoria i no s'hi oposin", conclouen.

4. Una majoria "inapel·lable"

Que la voluntat d'ERC és eixamplar el perímetre de l'independentisme és una idea coneguda. Ara bé, Junqueras i Rovira exposen en el llibre que és "essencial" que això és concreti en victòries electorals "sostingudes" amb més del 50% dels vots i detallen per què són "determinants" aquestes majories: "No es tracta de ser majoria per rebre el permís benèvol de l'Estat, sinó per fer-nos forts a Catalunya. És a Catalunya que es juga la partida decisiva. Amb una majoria clara, l'Estat també es resistirà a cedir. Però, sense aquesta majoria, és inviable que el fem cedir".

"Sent majoria és molt difícil aconseguir la independència democràticament. Sense ser majoria és impossible"

Els líders republicans consideren que una majoria qualificada no comportarà la independència automàtica, però que és "condició necessària" per assolir l'estat propi: "Sent majoria és molt difícil aconseguir la independència democràticament. Sense ser majoria és impossible". "Hem d'anar a treballar a les fronteres del moviment per eixamplar-les, no quedar-nos en el pinyol esgarrapant vots al partit independentista del costat", suggereixen.

5. El PSC, l'adversari a batre a l'àrea metropolitana

El president i la secretària general dels republicans deixen clar que l'obsessió del seu partit és "prendre vots a l'unionisme, no al partit independentista del costat". "Ens obsessiona sumar gent nova", afegixen. Segons l'estratègia republicana, és el moment d'"assumir contradiccions i renunciar a una puresa argumental que no només no sedueix sinó que massa sovint genera rebuig", recalquen els líders d'ERC, en un missatge dirigit a l'espai polític de Puigdemont.

Els republicans consideren que l'independentisme ha de concentrar esforços per penetrar amb més força a l'àrea metropolitana de Barcelona i, així, eixamplar la seva base de suports. "L'octubre del 2017, vam tenir la zona més poblada del país majoritàriament en contra. En el pròxim embat, l'hem de tenir a favor. O, si més no, hi hem de ser molt més forts", recalquen. Junqueras i Rovira assenyalen el PSC com a adversari polític: "El PSC ho sap, intueix que només ERC és

una amenaça per al seu poder territorial. Per això no va dubtar a pactar l'Ajuntament i la Diputació de Barcelona, i d'aquesta manera barrar el pas a ERC". Un altre dard a Junts per Catalunya, soci dels socialistes a l'ens provincial.

"Tripartit? Serem molt clars: no passarà. Avui el PSC va en la direcció exactament contrària a la nostra"

La cúpula d'ERC descarta qualsevol opció de governar amb un tripartit que inclogui els socialistes catalans: "A ERC se li pretén atribuir, amb una finalitat clarament electoralista, la intenció de fer, després de les pròximes eleccions, un tripartit -amb el PSC- al Govern de Catalunya. Serem molt clars: no passarà. Avui el PSC va en la direcció exactament contrària a la nostra".

6. Un independentisme plural

Per superar les fronteres tradicionals de l'independentisme, Junqueras i Rovira proposen al moviment "representar el cos central del país, ampli i plural, no pas un dels dos extrems". "La polarització ens aboca a un conflicte intern que, en el millor dels casos, ens porta a l'empat infinit i, en el pitjor, a un escenari, més que de confrontació amb l'Estat, de confrontació interna a Catalunya", escriuen.

"La polarització ens aboca a un conflicte intern que, en el millor dels casos, ens porta a l'empat infinit"

ERC comparteix la línia estratègica d'Òmnium i també el camí de les "lluites compartides", que tant ha ajudat a desplegar Jordi Cuixart, que passa per implicar l'independentisme en la lluita per un habitatge digne, l'agenda feminista, un futur ecològic, el combat a la corrupció i una economia amb mirada social. Els autors demanen "portar el concepte de lluites compartides també al front internacional". "La corrupció ha estat el pitjor llast i un dels talons d'Aquil·les del procés", destaquen. Una referència explícita a l'extinta Convergència, pendent de judici a l'Audiència Nacional pel 3%

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/206670/audiencia/nacional/fa/mes/gran/taca/corrupcio/cdc/amplia/al/pdecat>) . ERC va fer de soci parlamentari de CDC en l'últim mandat d'Artur Mas.

7. Defensa de la taula de diàleg

El president i la secretària general d'ERC defensen que l'exercici de l'autodeterminació sigui "sempre al centre de l'agenda política". "Sempre mantindrem la disposició a l'acord a partir d'un diàleg bilateral, que, en si mateix, que, en si mateix, ja és un reconeixement explícit a l'existència d'un conflicte de naturalesa democràtica i a l'existència d'un subjecte polític", argumenten.

"No té cap mena de sentit renunciar al diàleg, quan ha estat precisament una reivindicació de l'independentisme"

L'instrument que ha desplegat ERC per assolir aquest diàleg bilateral és la taula de negociació amb l'Estat, que només s'ha reunit una vegada i continua encallada (<https://www.naciodigital.cat/noticia/207991/moncloa/emplaca/erc/convencer/torra/reunir/taula/dialleg>) . "Els estats no interpreten la taula de diàleg com la negociació del conflicte sinó justament el contrari", raonen per convèncer els escèptics, en un missatge dirigit a Junts per Catalunya. I afegeixen: "La taula de diàleg hauria de ser compartida pel conjunt de l'independentisme [...] No té cap mena de sentit renunciar a aquest diàleg, quan ha estat precisament una reivindicació de l'independentisme".

8. Sánchez i Iglesias, socis només si compleixen

En el llibre, els dirigents republicans també combaten la idea del "com pitjor, millor", que part de l'independentisme ha conjugat per establir un vincle entre l'existència d'un govern de dretes a Espanya i l'auge del moviment sobiranista com a reacció a l'enrocament de l'Estat. "L'independentisme creix quan a Madrid governa l'esquerra i decep les expectatives de Catalunya. Recordem que la resposta de la societat catalana als governs d'Aznar no va ser pas el creixement de l'independentisme sinó un vot massiu a Rodríguez Zapatero", teoritzen els autors.

Els líders d'ERC marquen distàncies amb el govern de coalició de Pedro Sánchez i Pablo Iglesias i recorden que el suport a l'executiu estatal està condicionat als fets. Si no hi ha avenços, ERC retirarà el seu suport al Congrés. "Mentre creguem que amb aquest govern es pot avançar en una solució política, tindrem una actitud exigent però constructiva. I el dia que vegem que es tanquen les portes del tot i no es pot avançar, retirarem el nostre suport. Així de simple", detallen.

9. Missatges a Puigdemont

Junqueras i Rovira no es refereixen explícitament a Carles Puigdemont en el llibre. S'hi poden trobar, però, missatges dirigits a l'expresident. El primer, al pròleg -segona pàgina del llibre-, quan els dirigents d'ERC recorden que en els darrers tres anys les llibreries "s'han omplert de testimonis del que va passar". Puigdemont ha relatat la seva etapa a Palau en el llibre *M'explico* (<https://www.naciodigital.cat/noticia/206271/traicio/rajoy/mediacio/vatica/10/revelacions/llibre/puigdemont>) , publicat el 23 de juliol i que tindrà una segona part aquest mateix setembre. "Massa sovint, i encara ben recentment, aquests testimonis s'han utilitzat per passar comptes amb companys de trinxera. No té cap sentit. No hi caurem", escriuen els autors.

"Parlar d'unilateralitat i de confrontació tot el dia no farà un miracle"

Els dirigents republicans també es refereixen a l'estratègia de la confrontació amb l'Estat, defensada per Puigdemont aquest mateix agost (<https://www.naciodigital.cat/noticia/207586/puigdemont/fixa/confrontacio/intelligent/amb/estat/unic/a/via/ple/combatelectoral/amb/erc>) . "La confrontació, sempre en clau democràtica, ha d'estar precedida per aquesta voluntat d'arribar a acords en els quals l'independentisme ha d'aparèixer sempre com el més disposat a comprometre's", exposen. "La gesticulació simbòlica pot ser eficaç en termes electorals, però és estèril en termes de país", afegeixen Junqueras i Rovira, que sostenen que "parlar d'unilateralitat i de confrontació tot el dia no farà un miracle".

10. Unitat estratègica, amb objectiu

El llibre mira endavant, però també intenta fer balanç del camí fet per l'independentisme. "Hi ha

unitat estratègica quan els diferents actors polítics i socials s'alineen i es coordinen per assolir un objectiu concret. I això, en el camí cap a l'1 d'octubre, hi va ser". Ara bé, Junqueras i Rovira recorden que aquesta unitat no es va produir pel simple fet que republicans i postconvergens compartissin Junts pel Sí sinó perquè hi havia un objectiu: el referèndum: "No va ser el fet d'anar junts en una mateixa llista electoral allò que ens va unir. El que ens va unir va ser trobar un projecte amb sentit, on cadascú podia aportar coses concretes i on tothom era necessari". "Per funcionar, [la unitat] necessita la participació de la gent", exposen. Tal com es va produir l'1 d'octubre. "La gent hi va ser", recalquen.

Per fer possible aquell referèndum, recalquen els autors, va ser imprescindible una "direcció única operativa" -l'estat major del procés- que arribava on el Govern "no podia arribar". "Les urnes en són un exemple. La Generalitat no les va saber o poder comprar. Finalment, es van adquirir externament. Però allò determinant és que aquesta direcció única va ser investida d'autoritat per prendre i assumir decisions com aquesta, defugint polèmiques, indecisions, malfiances o temors", detallen.

11. Els errors i les lliçons

Els màxims responsables d'ERC s'imposen "aprendre dels errors" comesos la tardor del 2017. "L'1 d'octubre va ser una gran victòria, un moviment sísmic que va sacsejar tot Catalunya. I el 3 d'octubre va ser una rèplica tant o més massiva. Però, a partir d'aquell moment, ja només vam retrocedir. Tots els factors que ens havien fet arribar amb èxit al referèndum es van fondre com un glaçó durant les setmanes immediatament posteriors", expliquen. "L'independentisme no tenia un acord polític intern sobre què fer l'endemà", admeten.

"Tots els factors que ens havien fet arribar amb èxit al referèndum es van fondre com un glaçó durant les setmanes immediatament posteriors"

Els dirigents republicans exposen que l'estat major tenia "alguns plans dibuixats per a un escenari de resistència, però no hi havia acord polític per tirar-los endavant". La República no es podia desplegar sense entesa i planificació. "Vistos amb perspectiva, aquells plans ens haurien permès aguantar uns quants dies, res més", asseguren. Junqueras i Rovira no defugen l'evidència: l'octubre del 2017 no estava preparat el salt a l'estat propi.

12. Debilitats, dels sindicats a l'univers mediàtic

Junqueras i Rovira assenyalen "febleses" de l'independentisme que van pesar la tardor del 2017. Una és la força dels sindicats. "La majoria sindical a Catalunya no va acompanyar el referèndum, encara que prèviament s'hagués manifestat clarament a favor del dret a decidir", sostenen. Recorden que UGT i CCOO es van mostrar "reticents" a les propostes de vaga general o aturada de país. Per bé que a ERC aplaudeixen el creixement de la Intersindical-CSC, constaten que a Catalunya encara no es disposa d'una "majoria sindical com la que representen al País Basc ELA-STV i LAB". També subratllen que el procés va "notar" la "inferioritat mediàtica evident" que suposa que el 80% de l'audiència televisiva l'aglutinin cadenes espanyoles i que els dos principals grups mediàtics del país, el Grupo Godó i el Grup Zeta, estiguessin "en contra" de la proposta independentista.

13. Colau i la col·laboració a mitges

L'alcalde de Barcelona també apareix en el llibre. Junqueras i Rovira lamenten que l'1

d'octubre es produís l'"absència institucional" dels principals ajuntaments del país, començant pel de la capital. "La decisió que vam prendre va ser pactar el suport polític de l'alcaldesa a canvi de deslliurar-la de tota responsabilitat i compromís sobre l'organització", revelen. "Si bé vam aconseguir que Ada Colau fes una crida a anar a votar l'1 d'octubre, la seva actitud a partir del dia 3 va ser molt semblant a la dels sindicats majoritaris: en comptes de pressionar l'Estat per avenir-se a una solució democràtica, ens va pressionar a nosaltres perquè tiréssim la tovallola", lamenten.

14. Feina a fer a l'exterior

Els autors admeten que Europa va estar desapareguda en els dies posteriors a l'1 d'octubre, malgrat les imatges de violència policial propagades a escala internacional. "Tot plegat va ser un bany de realisme. No perquè esperéssim suports estatals a la independència i reconeixements immediats sinó perquè la comunitat internacional, tret d'alguns intents reals però tímids, entre el dia i 10 d'octubre, no es va implicar com havíem previst que faria en termes de mediació", escriuen. I admeten els errors comesos: "En alguns moments, es va voler confondre la simpatia de la població i l'opinió publicada de diversos països europeus amb la complicitat dels seus governs. I aquesta complicitat no la vam tenir mai".